

**JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK
VÁRMEGYEI
CÍMZETES FŐJEGYZŐ**

ELŐTERJESZTÉS

A Vármegyei Közgyűlésnek

A Vármegyei Önkormányzat 2022. évi éves ellenőrzési jelentése elfogadására

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló, többször módosított 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) 48. §-ának megfelelően a belső ellenőr az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutató figyelembevételével készíti el az éves ellenőrzési jelentést. A Bkr. 52. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az államháztartásért felelős miniszter minden év augusztus 15-ig közzéteszi az útmutatót, ami segítséget nyújt a költségvetési szervek számára készítendő ellenőrzési jelentéshez.

A J-N-Sz Vármegyei Önkormányzati Hivatal belső ellenőre, az éves ellenőrzési jelentést az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutató figyelembevételével a megfelelő tartalommal készítette el.

A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési jelentést a Korm. rendelet 49.§ (3a) bekezdése szerint „a jegyző a tárgyévet követően, legkésőbb a zárszámadási rendelet elfogadásáig- a vármegyei közgyűlés elé terjeszti jóváhagyásra.”

A Vármegyei Önkormányzati Hivatalnál a belső ellenőrzési feladatok ellátása változatlanul külső szakértő bevonásával, megbízási szerződés formájában történik. Az éves jelentés ennek figyelembevételével készült.

A beszámoló az előterjesztés mellékletét képezi.

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Közgyűlés**...../2023. (.....) számú határozata****a Vármegyei Önkormányzat 2022. évről szóló éves ellenőrzési jelentése elfogadásáról**

A Vármegyei Közgyűlés a Vármegyei Önkormányzat 2022. évi éves ellenőrzési jelentését a melléklet szerinti tartalommal elfogadja.

Erről értesül:

1. Vármegyei közgyűlés tisztségviselői
2. Vármegyei címzetes főjegyző
3. Irodavezetők

Szolnok, 2023. május 17.

Rentzné Dr. Bezdán Edit

Készítette:

Csehné Köteles Rozália
Belső ellenőr

Ellenőrizte:

Dr. Molnár Zoltán
Vármegyei aljegyző, irodavezető

A Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat 2022. évről szóló éves ellenőrzési jelentése

Vezetői Összefoglaló

Az éves ellenőrzési jelentés célja:

1. Segítse a vármegyei önkormányzat vezetését abban, hogy önkormányzati és hivatali szinten áttekinthesse, elemezhesse, értékelhesse a vármegyei önkormányzat, valamint a vármegyei önkormányzati hivatal tárgyévi belső ellenőrzési tevékenységét, az ellenőrzési tervek teljesítését, valamint a belső ellenőrzési tevékenység által tett megállapítások hasznosítását.
2. Az éves ellenőrzési jelentésből nyerhető információk támogatják a hivatal vezetőjének (Vármegyei Címzetes Főjegyzőnek) a belső kontrollrendszer (ezen belül is különösen a belső ellenőrzés) vonatkozásában végzett koordinációs és harmonizációs tevékenységét.
3. A vezetői felelősség/elszámoltathatóság rendszerének keretein belül a költségvetési szerv vezetői tudatos felelősséget vállalnak a jelentésben foglaltakra, melynek célja, hogy bemutassa a belső kontrollrendszer működését.
4. Az átláthatóság biztosítása és a közpénzek felhasználásának hatékony elősegítése, a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a vármegyei közgyűlés saját szervezete irányításával és feladatellátásának gyakorlásával is példát mutasson. A beszámoló elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a vármegyei önkormányzat és a hivatal ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

I./1. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

A Vármegyei Önkormányzati Hivatal vezetője (Vármegyei Címzetes Főjegyző) a belső ellenőrzési tevékenység ellátására 2018. évtől egy fő külső szakértővel kötött megállapodást.

Az adott évi belső ellenőrzés tervezéséhez a belső ellenőr kockázatelemzést végzett.

A belső ellenőrzés a folyamatok és folyamatgazdák azonosítása során a Vármegyei Önkormányzat és a Vármegyei Önkormányzati Hivatal működési folyamataira figyelt. A folyamatok a Vármegyei Önkormányzati Hivatal célkitűzéseinek elérése érdekében készültek.

Az ellenőrzés elvégzéséhez kapacitás felmérés készült, melyben a kapacitás arányban állt:

- a Vármegyei Önkormányzati Hivatal külső ellenőrző személy által ellátandó feladatokkal,
- a kezelt eszközök nagyságával és az ellenőrzések tudatos egymásra épülésével,
- az ellenőrzési tevékenység, a tanácsadó szerepkör, a képzés és az egyéb tevékenységek tervezésével.

I/1/a.) A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések értékelése

A Vármegyei Önkormányzati Hivatalnál az éves ellenőrzési terv kapacitás felmérés alapján

készült, tartalék időkerettel, az összes ellenőrzési nap meghatározásával.

A tervezet szerint Vármegyei Önkormányzati szinten:

- 1 szabályszerűségi és 1 rendszerellenőrzést kellett elvégezni.

Ténylegesen elvégzett ellenőrzések Önkormányzati szinten:

- az 1 szabályszerűségi és 1 rendszerellenőrzésre került sor.

A teljes kapacitásra tervezett 40 ellenőrzési napból 37 ellenőrzési nap teljesült, melyből

- az ellenőrzésre fordított idő 30 nap volt, mely az utóellenőrzés idejét is magában foglalja,
- a tanácsadói tevékenységre fordított idő 1 nap volt,
- egyéb feladatra (éves ellenőrzési tervhez kockázatelemzés, ütemterv, éves jelentés, készítése) 6 ellenőrzési nap volt.

A rendszerellenőrzés befejezése áthúzódott 2023. évre, mely tartalmazza az éves ellenőrzési napot.

Az elvégzett ellenőrzésekre az erőforrás-szükséglet elegendőnek bizonyult.

A 2022. évi tervezett ellenőrzések bemutatása

Szabályszerűségi ellenőrzés

1. A 2021. évi leltározást megelőző selejtezés és az éves záráshoz kapcsolódó vagyon értékelések ellenőrzése

Tervezett időpont: 2022. I. negyedév

Ellenőri napok száma: 8 ellenőrzési nap

Vizsgált időszak: 2021. év

Vizsgálat célja: annak megállapítása, hogy a 2021. évben végzett belső ellenőrzés javaslatai alapján megfelelően történt-e a selejtezés lefolytatása? Az éves beszámolóban a befektetett eszközök értékelése megfelelően történt-e?

Rendszerellenőrzés:

2. A folyamatban lévő pályázatok időbeni elhúzódnak pénzügyi és humánerőforrás hatásai a megyei önkormányzat gazdálkodásában

Tervezett időpont: 2022. III.-IV. n.év

Ellenőri napok száma: 22 nap

Vizsgált időszak: 2021. és 2022. év

Vizsgálat célja: annak megállapítása, hogy a szakmai és adminisztratív feladatok ellátására rendelkezésre áll-e elegendő munkaerő-kapacitás és finanszírozás? A Munkatársaknak van-e megfelelő kapacitásuk a

feladatok végrehajtására? Összeférhetlenségi követelmények teljesítése nehézségekbe ütközik-e?

I/1/b./ Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása

A 2022. évi ellenőrzések során nem került sor büntető, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás elindítására, vizsgálatára.

I/2.) A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása

I/2./a.) A belső ellenőrzési egység humánerőforrás-ellátottsága

A Vármegyei Önkormányzati Hivatal külső szakértő bevonásával biztosította a belső ellenőrzés megszervezését 2018. évtől. Belső ellenőri álláshelyet nem tart fenn.

A belső ellenőrré vonatkozó általános és szakmai követelményeket a 22/2019.(XII.23.) PM rendelet 2.§-a tartalmazza. A feladatot ellátó személy megfelel a követelményeknek. A PM által meghatározott regisztrációs számmal rendelkezik.

A külső erőforrás igénybevétele során jól biztosítható, hogy a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység legyen.

A belső ellenőr részt vett a kétévente kötelező ABPE-II. továbbképzésen és bemutatta az arról szóló igazolást. A soros továbbképzése 2022. évben volt.

I/2./b. A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása (Bkr. 18-19. §-a alapján):

A Vármegyei Önkormányzati Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatának melléklete tartalmazza a belső ellenőr feladatköri és szervezeti függetlenségi formáját. A funkcionális függetlenség megsértésére nem került sor.

I/2./c. Összeférhetlenségi esetek (Bkr. 20. §-a alapján)

Mivel a feladatot külső szakértő látja el, személyét érintő összeférhetlenségi okok nem álltak fenn a Bkr. 18-19-20.§-a szerint.

I/2./d. A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása

Az ellenőrzés során általánosan megállapítható, hogy valamennyi dokumentumhoz biztosított volt a belső ellenőr hozzáférése, a bizonylatok eredeti példányát szükség esetén másolatban is rendelkezésre bocsátották, melyek a jelentésekhez bizonyítékként szolgáltak.

I/2./e. A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők

Az egyéb erőforrás-ellátottsággal kapcsolatosan megállapítható, hogy az eszközellátottság, a szakmai továbbképzés lehetősége biztosított volt. A belső ellenőrzés információellátottsága biztosított volt. A belső ellenőri tevékenységet időbelileg érezhetően a pandémia befolyásolta.

I/2./f. Az ellenőrzések nyilvántartása

A belső ellenőr egy személyben ellátja a Bkr. 22.§ (1) bekezdésében foglalt belső ellenőrzési vezetői feladatokat is.

Kivéve azokat, melyeket a szerződés jellegénél fogva nem tud ellátni. Egyebek mellett az elvégzett belső ellenőrzésekről a Bkr. 22. és 50. § szerinti nyilvántartáshoz a dokumentumokat biztosítja, de azokat a hivatalban vezetik, és a vármegyei címzetes főjegyző gondoskodik az

ellenőrzési dokumentumok megőrzéséről, illetve a dokumentumok és adatok szabályszerű, biztonságos tárolásáról.

I/2./g. Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

A belső ellenőrzési tevékenység a pandémiát követően visszaállt a korábbi módra. A helyszíni, személyes ellenőrzések váltak ismét szokványossá, az informatikai eszközök és adathordozók használata a dokumentumok továbbítására megmaradt. A rendszerellenőrzés igényelte a kommunikációt, a személyes kontaktust. A rövidebb idejű helyszíni ellenőrzés a téli időszakban fordult elő az energia megtakarítás érdekében.

I/3. A tanácsadó tevékenység bemutatása (Bkr. 48. § a-c) pont)

A Vármegyei Önkormányzati Hivatal, az Önkormányzat vezetése számára nyújtható tanácsadó tevékenységek, melyek szóbeli felkérés alapján történtek:

- Informális tanácsadói megbízások: az önkormányzat testületi és bizottsági ülésein való részvétel, amennyiben az ellenőrzés érintett volt.
- Speciális tanácsadói megbízások: részvétel a hivatalt, az önkormányzatot érintő speciális projekt megvalósításának egyes szakaszaiban.
- Sürgősségi tanácsadói megbízások: részvétel a jelentős költségvetési hatású eseményt követő, a működést jelentősen befolyásoló döntések előkészítésében, átmeneti időszakra szóló segítség nyújtása, speciális és rövid határidejű feladat. A számlázáshoz, számla befogadáshoz kapcsolódó Áfával kapcsolatos kérdések.

II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján:

II/1.) A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok

A 2022. évi ellenőrzés fontosabb megállapításai, következtetései és javaslatai

1. A 2022. évi leltározást megelőző selejtezés ellenőrzéséről

Megállapítás:

- A költségvetési szerv a számviteli törvénynek és a kormányrendeletnek megfelelően elkészítette mindkét szabályzatot.
- A kiselejtezett eszközök a 2022. évi leltárban és a beszámolóban már nem szerepelnek.
- J-N-Sz Vármegyei Önkormányzat könyveiből kivezették az „egyszerűsített felszámolással” megszűnt ÉARFÜ Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságban lévő részesedés értékét.
- Az utasításban megnevezésre kerültek a felelősök és a határidő.
- A selejtezés az ütemterv szerint történt.
- A szabályzat szerint a Selejtezési Bizottság 3 tagból áll.
- A Selejtezési Bizottság munkáját a selejtezési jegyzőkönyv dokumentálja.
- A selejtezésre javasolt eszközöket a Millenium Computer Kft bevizsgálta, melynek eredményéről írásos szakvéleményt készített.
- A selejtezések oka a természetes elhasználódás, a hasznosítási eljárás eredményeként a kiselejtezett eszközök veszélyes hulladékként kerülnek elszállításra.
- A nagy értékű tárgyi eszközök esetében az egyedi nyilvántartó kartonokról történő kivezetést a gazdaságvezető elkészítette.

- Valamennyi selejtezett eszköz veszélyes hulladéknak minősül, egyéb hasznosításukat szakvélemény sem támasztotta alá, gondoskodni kell az elszállításukról.
- Az ellenőrzés időpontjában a veszélyes hulladék elszállítása még nem történt meg.
- A selejtezett eszközök analitikus és főkönyvi nyilvántartásokba történő átvezetését a számlarendben foglalt előírások alapján hajtották végre.

Következtetés:

- A javaslatok alapján a Pénzügyi Iroda egy excel táblázatba foglalt, költségvetési szervenként összesített selejtezési javaslatot készített.
- A 2022. évi leltár előkészítésére, lebonyolítására felkészült a hivatal apparátusa.

Javaslat:

- Az elszállítást követően a jegyzőkönyvben el kell helyezni a selejtezett eszközök megsemmisítésének és hasznosításának dokumentumait is, hogy rendelkezésre álljanak.
- 2023. évben az érték nélkül, csak mennyiségben nyilvántartott eszközök (szerszámokat, egyéb eszközöket) listáját és a valóságos használhatóságot tekintsek át, végezzék el azok selejtezését is, a mennyiségi nyilvántartásból való kivezetésükkel együtt.

2. A folyamatban lévő pályázatok időbeni elhúzódnak pénzügyi és humánerőforrás hatásai a vármegyei önkormányzat gazdálkodásával kapcsolatos ellenőrzésről

Megállapítások:

- A rendszerellenőrzés célja, hogy a vezetés meggyőződjön, a hivatalnál működő belső kontrollrendszer megfelelőségéről, a szervezeten belül működő kontrollok meglétéről, teljességéről és eredményes működéséről.
- A belső ellenőrzés azt vizsgálja, hogy a Vármegyei Önkormányzati Hivatal Közgyűlési és Pénzügyi Irodájának – a szervezet - rendszereiben, illetve folyamataiban vannak-e és eredményesen működnek-e olyan kontroll eljárások, amelyek meghatározott kontroll célkitűzések megvalósítását szolgálják.
- A kontrollrendszer minőségét a kontrollkörnyezet, a kontroll eljárások (kontrolltevékenységek), a kockázatkezelés, a kommunikáció és információ, valamint a monitoring minősége határozzák meg.
- A hivatal irányítói és vezetői kellő részletességgel alakították ki a hivatali rendszer funkcionális és adminisztratív felépítését, a hierarchia szintjeit, az irodák egymáshoz való viszonyát, kapacitása megfelel a beavatkozáshoz kapcsolódó feladatoknak.
- Az önkormányzat és a hivatal munkatársai a 2016-2019. és a 2020-2022. években a pályázatok megvalósítását szolgáló egyedi célkitűzésekben tevékenyen részt vettek. A pályázatokhoz kapcsolódó feladatokra, megbízásokra külön munkaköri leírások készültek, melyek a pályázati dokumentáció részét képezik.
- A hivatal belső kontrollrendszerén belül, a költségvetési és pénzügyi területen dolgozók munkaköri leírásában a célokkal összhangban kerültek kialakításra az egyes pozíciókhoz kapcsolódó felelősségi- és feladatkörök.

Következtetés:

- A kialakított kontrollokat a vezetők jóváhagyták, a szabályzatok dátumából azonban következik, hogy felülvizsgálatukat a személyi változások után el kell végezni. A gyakorlatban a munkatársak működtetik a belső kontrollokat a szabályok szerint, de aktualizálásuk nélkül kockázatot jelentenek.
- Saját (önkormányzati) erőt a megvalósult, lezárt projekteknél hozzátenni nem kellett, a végrehajtásukat akadályozó kockázatok, tényezők nem voltak, felhasználásuk megtörtént, az elszámolásokat a pénzügyi vezető készíti, tölti fel az EPTK felületre.
- A beszámoló és a költségvetés mellékleteiben pontosan bemutatásra kerültek a fel nem használt támogatások maradványai, projektenkénti bontásban.

Javaslatok:

- Szükség van a hivatal belső kontrollrendszerében olyan további kontroll tevékenységek (iránymutató kontrollok) bevezetésére, amelyek egy bizonyos, kívánt következmény elérését biztosítják. Utasítást készíteni, a gazdálkodási tevékenység konkrét lépéseire, időbeni ütemezéssel.
- Ahhoz, hogy a továbbiakban is minimalizálni lehessen a projekttervek végrehajtását akadályozó kockázatokat, - mivel sem az önkormányzat, sem a hivatal költségvetése nem tartalmaz erre költségvetési tartalékot – a belső kontrollrendszer gazdálkodást érintő szabályait aktualizálni kell.

II/2.) A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső ellenőrzés a 2022. évi rendszerellenőrzés során tételesen végig nézte és elemezte a hivatal belső kontrollrendszerét.

- **kontrollkörnyezet:**

A hivatal belső környezetében történt változások során a Vármegyei Önkormányzati Hivatal Közgyűlési és Pénzügyi Irodájában 2 fő nyugdíjba vonulása, 1 fő tartós távolléte miatt, a szakmai és adminisztratív feladatok ellátására rendelkezésre álló munkaerő nem volt elegendő. Új munkatársak felvételére volt szükség, akik beilleszkedését segítették.

A Hivatal rendelkezik a szükséges belső szabályzatokkal, amelyeket aktualizálni szükséges. Az Alapító Okirat és az SZMSZ tartalmazza a szervezet céljait, szervezeti felépítését. A gazdálkodási szabályzatokkal, munkaköri leírásokkal meghatározásra kerültek a feladat és felelősségi körök.

- **kockázatkezelési rendszer:**

A Vármegyei Önkormányzati Hivatal az Integrált Kockázatkezelési Szabályzatba foglalta a szervezet tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatokat, valamint meghatározta az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, valamint azok teljesítésének folyamatos nyomon követésének módját.

Az integrált kockázatkezelési rendszer koordinálásáért felelős személy – integritás felelős a belső ellenőrzés javaslatára - a folyamatgazdákkal (irodavezetők) együttműködve a szabályzatnak megfelelően, - évente készít kockázatelemzést a kiemelt gazdasági folyamatokhoz (tervezés, pályázatok pénzügyi bonyolítása, leltározás, beszámoló készítés)

- **kontrolltevékenység:**

A folyamatba épített kontrollok kialakítása (egyeztető, felülvizsgálati és jóváhagyó), működtetése megfelelő az elektronikus ügyiratkezelés alkalmazásával, az összeférhetetlenségi szabályok betartásával (döntés előkészítés, teljesítés igazolás stb.), számon kérhetőség biztosításával (munkaköri leírásokban egyértelmű feladat- és felelősségi körök meghatározása, dokumentálás), a folyamatok szereplőinek meghatározásával.

A kulcsfontosságú kontrollok alkalmazását - a pénzügyi folyamatok engedélyezése, jóváhagyása, nyomon követése – szintén aktualizálni szükséges az új munkatársak miatt.

- **információs és kommunikációs rendszer:**

Magában foglalja az átláthatóság biztosítását, a megbízható informatikai háttér megteremtését, az adatvédelem és adatbiztonság megfelelő kialakítását, a szabályozott adatszolgáltatás és beszámoltatási rendszer működtetését (feladatok, felelősök, határidők), a szabályszerű, megbízható iktatást és iratkezelést.

- **monitoring rendszer:**

Az Önkormányzati Hivatal monitoring rendszere az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzésből áll.

A címzetes főjegyző gondoskodott az operatív tevékenységektől független belső ellenőrzés kialakításáról és megfelelő működtetéséről.

A vezetés támaszkodik a külső és belső ellenőrzéstől származó, a kontrollrendszer esetleges hiányosságait bemutató észrevételekre, megállapításokra, a rendszer korszerűsítését célzó javaslatokra. Ha szükséges intézkedési tervet készít, melynek végrehajtását kontrollálja.

III. Az intézkedési tervek megvalósítása

A 2022. évi belső ellenőrzési javaslatokra készült intézkedések megvalósítása.

A selejtezés ellenőrzésével kapcsolatban:

- Az elszállítást követően a jegyzőkönyvben el kell helyezni a selejtezett eszközök megsemmisítésének és hasznosításának dokumentumait is, hogy rendelkezésre álljanak.
- 2023. évben az érték nélkül, csak mennyiségben nyilvántartott eszközök (szerszámokat, egyéb eszközöket) listáját és a valóságos használhatóságot tekintsék át, végezzék el azok selejtezését is, a mennyiségi nyilvántartásból való kivezetésükkel együtt.

A folyamatban lévő pályázatok időbeni elhúzódnásának pénzügyi és humánerőforrás hatásai a vármegyei önkormányzat gazdálkodásával kapcsolatos ellenőrzésről:

- Szükség van a hivatal belső kontrollrendszerében olyan további kontroll tevékenységek (iránymutató kontrollok) bevezetésére, amelyek egy bizonyos, kívánt következmény elérését biztosítják. Javasolt utasítást készíteni, a gazdálkodási tevékenység konkrét lépéseire, időbeni ütemezéssel.
- Ahhoz, hogy a továbbiakban is minimalizálni lehessen a projekttervek végrehajtását akadályozó kockázatokat, - mivel sem az önkormányzat, sem a hivatal költségvetése nem tartalmaz erre költségvetési tartalékot – a belső kontrollrendszer gazdálkodást érintő szabályait aktualizálni kell és az Uniós támogatások pénzügyi lebonyolításának, elszámolásának rendjéről külön szabályzatot javasolt alkotni.